

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 12ο ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΧΙΟΥ - 9510108

Σχολικό Έτος: 2023 - 2024

Ημερομηνία Εξαγωγής: 28/05/2024

Σχολική Μονάδα: 12ο ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΧΙΟΥ - 9510108

Στόχος Βελτίωσης:

Ο κεντρικός στόχος βελτίωσης του Σχεδίου Δράσης που πρόκειται να υλοποιηθεί στη σχολική μονάδα κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά, αφορά την αναβάθμιση της λειτουργίας, αλλά και τον εκσυγχρονισμό της δανειστικής βιβλιοθήκης. Η προσπάθεια θα επικεντρωθεί αφενός στην προμήθεια νέων βιβλίων και αφετέρου στην ισχυρότερη σύνδεση της διαδικασίας δανεισμού βιβλίων με την εκπαιδευτική πράξη (καλλιέργεια φιλομάθειας, φιλαναγνωσίας, γραμματισμού και εκτίμησης της αξίας της αναγνωστικής διαδικασίας).

Με την υλοποίηση του συγκεκριμένου σχεδίου δράσης ευελπιστούμε περαιτέρω :

- Στην καλλιέργεια κριτικής και δημιουργικής σκέψης των μαθητών.
- Στην καλλιέργεια της φαντασίας μέσα από τη νοητική αναπαράσταση των αφηγούμενων γεγονότων και καταστάσεων.
- Στην ανάπτυξη της αφηγηματικής ικανότητας και αναδιήγησης ιστοριών.
- Στην ενδυνάμωση της γλωσσικής έκφρασης των νηπίων με έμμεσο και βιωματικό τρόπο.
- Στην ανάπτυξη συνεργατικής και επικοινωνιακής ικανότητας.
- Στη δημιουργία κλίματος συντροφικότητας και δημιουργικότητας.
- Στην όξυνση της συναισθηματικής νοημοσύνης των μαθητών, όσον αφορά την κατανόηση και περιγραφή των συναισθημάτων των ηρώων και συνεπώς στην απόκτηση ενσυναίσθησης.

Σχέδιο Δράσης: Αναβάθμιση λειτουργίας δανειστικής βιβλιοθήκης : " Βιβλίο, φίλος για μια ζωή "

Αξονας: Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Συντονιστής Δράσης: ΣΕΛΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Οι λόγοι που επιβάλλουν την υλοποίηση του συγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης αφορούν πρωτίστως την ανάγκη διαμόρφωσης μιας αναγνωστικής κουλτούρας καθώς και την ανάγκη βαθύτερης καλλιέργειας της φιλαναγνωσίας και φιλομάθειας εντός του σχολικού περιβάλλοντος.

Θεωρούμε ότι η Προσχολική Εκπαίδευση είναι σημαντικό να εκπαιδεύει με βιωματικές δράσεις τα νήπια για α).

την αξία της αναγνωστικής διαδικασίας, β). τη διασύνδεση της ανάγνωσης με την καλλιέργεια κριτικής σκέψης, γραμματισμού και δημιουργικής φαντασίας, γ). την ανάγκη διαχείρισης των βιβλίων με σεβασμό και προσοχή, δ). τη σημασία της γνώσης των δικαιωμάτων του αναγνώστη και ε). την καλλιέργεια σεβασμού στο διαφορετικό. Πιστεύουμε ότι όταν η εκπαίδευση στη φιλαναγνωσία ξεκινήσει από μικρή ηλικία, μακροπρόθεσμα θα μετατραπεί σε μια ευχάριστη, δημιουργική και ψυχαγωγική καθημερινή συνήθεια.

Στόχοι του Σχεδίου Δράσης είναι: α). ο εκσυγχρονισμός της υπάρχουσας δανειστικής βιβλιοθήκης με περισσότερους τίτλους βιβλίων, β). η αρχειοθέτηση και ταξινόμηση των νέων τίτλων καθώς και η απόσυρση βιβλίων που είναι φθαρμένα ή δεν ανταποκρίνονται στην ηλικιακή κατηγορία των νηπίων, γ). η σύνταξη νέου κανονισμού λειτουργίας της δανειστικής βιβλιοθήκης, δ). ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων με στόχο την κατανόηση των βασικών κανόνων διαχείρισης ενός βιβλίου, ε). η εξοικείωση των νηπίων με τα δικαιώματα του αναγνώστη, η διαμόρφωση νέων εντύπων για τη φιλαναγνωσία που στοχεύουν στην ανάδειξη της δημιουργικής φαντασίας και την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, στ). η συνεργασία με συγγραφείς παιδικών παραμυθιών και η υλοποίηση βιβλιοπαρουσιάσεων στον χώρο του σχολείου και ζ). η συνεργασία με τους γονείς των νηπίων και η καθιέρωση «Ημέρας Ανάγνωσης Παραμυθιού από γονείς/γιαγιάδες/παππούδες».

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Αρχικά θα προσδιοριστούν τα βασικά προβλήματα που αφορούν τον άξονα που πραγματεύεται το παρόν Σχέδιο Δράσης και θα γίνει μία ιεράρχησή τους κατά βαθμό σοβαρότητας και προτεραιότητας που θα πρέπει να δοθεί. Επόμενη ενέργεια είναι η ενημέρωση των γονέων/κηδεμόνων με σχετικό έντυπο, αλλά και με ανάρτηση άρθρου στο ιστολόγιο της σχολικής μονάδας. Οι γονείς θα ενημερωθούν για τους λόγους υλοποίησης του Σχεδίου, για τους βασικούς στόχους που θέλουμε να επιτύχουμε και βέβαια για το παιδαγωγικό όφελος που πιστεύουμε ότι θα αποκομίσουν οι μαθητές μετά το πέρας των ενεργειών του Σχεδίου. Ένας ανοικτός διάλογος με τους γονείς με παράλληλη καταγραφή των δικών τους απόψεων και παρατηρήσεων (θα υπάρχει σχετικό πεδίο στο έντυπο που θα τους δοθεί), νομίζουμε ότι θα βοηθήσει ουσιαστικά στη διαμόρφωση του τελικού πίνακα ενεργειών.

Επόμενη ενέργεια θα είναι η καταγραφή των βασικών οδηγιών για τους μικρούς αναγνώστες. Μπορούν να περιέχουν προτάσεις όπως για παράδειγμα: «Προσέχω πώς κρατώ το βιβλίο», «Αποφεύγω να κάθομαι πάνω στα βιβλία», «Δε μουντζουρώνω και δε ζωγραφίζω μέσα στα βιβλία», «Ξεφυλλίζω το βιβλίο με προσοχή», κτλ. Οι οδηγίες συμφωνούνται και υπογράφεται σχετικό Συμβόλαιο Τάξης, παράλληλα εικονογραφούνται από τα παιδιά και αναρτώνται στο κέντρο μάθησης της Βιβλιοθήκης της τάξης.

Δραστηριότητες φιλαναγνωσίας θα υλοποιούνται σε όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς με αφορμή τη θεματική ενότητα που θα διαπραγματευόμαστε κάθε φορά, τις Παγκόσμιες Ημέρες, την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου, ενώ θα προσπαθήσουμε να υλοποιήσουμε βιβλιοπαρουσιάσεις με συγγραφείς παραμυθιών ή εικονογράφους παιδικών παραμυθιών.

Παράλληλα, θα σχεδιαστεί και θα εφαρμοστεί «Ημέρα Ανάγνωσης Παραμυθιού» που μπορεί να διενεργείται κάθε εβδομάδα. Την ημέρα αυτή τον κεντρικό ρόλο θα τον αναλαμβάνουν οι γονείς, γιαγιάδες ή παππούδες. Σε συνεργασία με τις νηπιαγωγούς θα έρχονται στο σχολείο να διαβάζουν στους μαθητές ένα παραμύθι ή να αφηγούνται έναν λαϊκό μύθο ή ένα παραμύθι που γνωρίζουν από την προφορική μας παράδοση. Στη συνέχεια, θα ακολουθούν δράσεις διδακτικής αξιοποίησης του παραμυθιού ή κατασκευές. Επιπρόσθετα, θα λειτουργήσει σε εβδομαδιαία βάση η Δανειστική Βιβλιοθήκη, το συνοδευτικό έντυπο της οποίας θα επικαιροποιηθεί, ενσωματώνοντας την καλλιέργεια δεξιοτήτων του 21ου αιώνα (κριτική σκέψη, δημιουργική φαντασία, διεύρυνση λεξιλογίου και βελτίωση προφορικού λόγου και έκφρασης).

Σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης θα υπάρχει ανατροφοδότηση της πορείας της: ένα αρχικό ερωτηματολόγιο και ένα τελικό ερωτηματολόγιο που θα συμπληρωθούν, θα συμπεριλαμβάνει όλες τις επιμέρους παραμέτρους που θα γίνει προσπάθεια να βελτιωθούν στη διάρκεια της χρονιάς.

Τελική ενέργεια για την ολοκλήρωση του Σχεδίου δράσης θα είναι η αξιολόγησή του από το Σύλλογο Διδακόντων του Νηπιαγωγείου.

Χρονοδιάγραμμα:

1. Προσδιορισμός, καταγραφή και ιεράρχηση των προβλημάτων [Νοέμβριος 2023]
2. Ενημέρωση των γονέων της Σχολικής Μονάδας και καταγραφή των προτάσεών τους [Δεκέμβριος 2023]
3. Διαμόρφωση των Κανόνων για του μικρούς αναγνώστες και εξοικείωση με τα δικαιώματα του αναγνώστη [Νοέμβριος 2023 - Δεκέμβριος 2023]
4. Διδακτικές πρακτικές για την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας με αξιοποίηση της δανειστικής βιβλιοθήκης και

της βιβλιοθήκης ως «κέντρου μάθησης» [Δεκέμβριος 2023 – Μάιος 2024]

5.Υλοποίηση «Ημέρας Ανάγνωσης Παραμυθιού» και βιβλιοπαρουσιάσεων στον χώρο του σχολείου [Ιανουάριος 2024 -Μάιος 2024]

6.Παρακολούθηση - ανατροφοδότηση της δράσης [Δεκέμβριος 2023 – Μάιος 2024]

7.Αξιολόγηση της δράσης [Ιούνιος 2024]

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Ο πιο σημαντικός πόρος του Σχεδίου Δράσης είναι το Ανθρώπινο Δυναμικό. Σε αυτό συγκαταλέγονται οι εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας, οι γονείς/κηδεμόνες & οι γιαγιάδες/παππούδες των μαθητών (συνολικά 21 οικογένειες μαθητών), και ειδικοί εξωτερικοί συνεργάτες (συγγραφείς και εικονογράφοι).

Ο δεύτερος σημαντικός πόρος είναι ο χρόνος, η υλικοτεχνική υποδομή και ασφαλώς οι οικονομικοί πόροι της σχολικής μονάδας. Απαραίτητη κρίνεται βεβαίως η τεχνολογική υποδομή (υπολογιστής, προβολέας (προτζέκτορας), διαδραστικός πίνακας, εκτυπωτής, σαρωτής, φωτοτυπικό μηχάνημα). Στη σύγχρονη ψηφιακή εποχή, η προσέγγιση στην πληροφορία απαιτεί υποστήριξη με εξοπλισμό, που ως πόρος κρίνεται απολύτως απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία υλοποίησης και ολοκλήρωσης του Σχεδίου Δράσης. Κρίνουμε ότι ενδεχομένως να αξιοποιηθεί ένα συμπληρωματικό χρηματικό ποσό για την αγορά νέων παραμυθιών για τη δανειστική βιβλιοθήκη, το οποίο ίσως μπορεί να διαθέσει ο Σύλλογος Γονέων, στην περίπτωση που αυτό χρειαστεί. Θα εκτιμηθεί συμπληρωματικά, αν κάποια από αυτά τα βιβλία μπορούν να τα δωρίσουν οι γονείς/παιδιά στη σχολική μονάδα, ενδεχομένως από τη δικής τους παιδική βιβλιοθήκη.

Αναφορικά με τα εργαλεία που θα αξιοποιηθούν, κυρίως θα αξιοποιηθεί η συστηματική παρατήρηση των μαθητών με καταγραφή σε μορφή συνοπτικών σημειώσεων της πορείας τους στη διάρκεια υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης. Σίγουρα τα έντυπα φιλαναγνωσίας και ο τρόπος που ανά εβδομάδα θα συμπληρώνονται από τους μαθητές, αλλά και η διδακτική παρέμβαση που θα συνοδεύει τις ημέρες ανάγνωσης παραμυθιού στην τάξη θα αποτελέσουν σημαντικά αξιολογικά εργαλεία της πορείας του Σχεδίου Δράσης.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Στα κριτήρια επιτυχίας του Σχεδίου Δράσης συγκαταλέγεται ο επιμερισμός του έργου αναφορικά με τους στόχους, όπως αυτοί αναφέρονται στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, προκειμένου το σύνολο του Σχεδίου Δράσης να καταστεί αποτελεσματικότερο και αποδοτικότερο προς όφελος των μαθητών. Επιπλέον, η δημιουργία τυποποιημένων εγγράφων για την καταγραφή των παρατηρήσεων των γονέων σχετικά με τη λειτουργία της δανειστικής βιβλιοθήκης και την εφαρμογή της «Ημέρας Ανάγνωσης Παραμυθιού» θα διευκολύνει σημαντικά την τυποποίηση των διαδικασιών και θα αποτελέσει ασφαλιστική δικλείδα για την εδραίωση ενός ποιοτικού ελέγχου της πορείας του Σχεδίου Δράσης.

Πολύ σημαντικός παράγοντας επιτυχίας είναι αναμφίβολα η συνεργασία των εκπαιδευτικών της Σχολικής Μονάδας και η συστηματική ενημέρωση των γονέων για την πορεία των στόχων του Σχεδίου Δράσης. Ένα σημαντικό κριτήριο θα είναι επιπλέον: α. η αποδοχή από τους μαθητές ενός κοινού κώδικα συμπεριφοράς με τη διαμόρφωση ενός συμβολαίου με γενικά αποδεκτούς τρόπους συμπεριφοράς τόσο στο πλαίσιο λειτουργίας της βιβλιοθήκης ως κέντρου μάθησης όσο και για τον δανεισμό των βιβλίων στο σπίτι και β. η συνειδητοποίηση της σημασίας της τήρησης αυτών των από κοινού συμφωνημένων κανόνων.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Αναφορικά με τον προσδιορισμό και την ιεράρχηση των προβλημάτων θα γίνεται καταγραφή όλων των συναντήσεων του Συλλόγου καθώς και των ενεργειών που θα αποφασιστούν σχετικά στο Σχολικό Ημερολόγιο. Σχετικά με την (ή τις) ενημέρωση (εις) των γονέων θα γίνει: καταγραφή στο Σχολικό Ημερολόγιο, ανάρτηση στο ιστολόγιο της Σχολικής Μονάδας και σύνταξη εντύπου ή ηλεκτρονικής φόρμας για την καταγραφή των απόψεων των γονέων σχετικά με το θέμα.

Διδακτικές πρακτικές και μεθοδολογία για την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας και σύνταξη των Οδηγιών του Μικρού Αναγνώστη: ανάρτηση των πρακτικών και των σχετικών δράσεων στο ιστολόγιο της σχολικής μονάδας.

Αξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης: με περιγραφική αξιολόγηση και λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του Συλλόγου Διδασκόντων και των Γονέων/κηδεμόνων των μαθητών αποτυπώνοντας τα βασικότερα αποτελέσματα. Συγγραφή έκθεσης αποτελεσμάτων, καταγραφή δυσκολιών, επιτυχιών καθώς και συνοδευτική στοχοθεσία για περαιτέρω βελτίωση σε επόμενη σχολική χρονιά.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

22/01/2024

Το σχέδιο δράσης που επιλέξατε είναι ιδιαίτερα ωφέλιμο, για τους λόγους που αναλύετε. Είναι σχεδιασμένο ορθά σε γενικές γραμμές και ενδιαφέρουσες οι δράσεις που έχετε επιλέξει.

Κατά την υλοποίησή του, μπορείτε να λάβετε υπόψη σας τα εξής:

- Το σχέδιο δράσης φαίνεται ότι αφορά κυρίως στην ενίσχυση της φιλαναγνωσίας και ορθά το τοποθετήσατε στο συγκεκριμένο άξονα (οι δραστηριότητες που αναφέρετε παραπέμπουν κυρίως σε αυτό). Θα ήταν προτιμότερο ο τίτλος να διαφοροποιηθεί. Η έκφραση “αναβάθμιση της λειτουργίας δανειστικής βιβλιοθήκης” παραπέμπει περισσότερο σε δράσεις που σχετίζονται με την υποδομή και τον εξοπλισμό (σε αυτή την περίπτωση, που στοχεύατε κυρίως στο κομμάτι υποδομής, διαμόρφωσης του χώρου και εμπλουτισμού με νέους τίτλους, ο άξονας θα ήταν “Ηγεσία-Οργάνωση και διοίκηση σχολικής μονάδας”). Συμπερασματικά, θα ήταν καλό να αποσαφηνιστούν οι κύριοι στόχοι που θα συνοδεύονται από τις αντίστοιχες ενέργειες, ώστε το σχέδιο δράσης να κατατεθεί στον κατάλληλο άξονα.
- Είναι πολύ σημαντικό ότι εμπλέκετε και τους γονείς και γενικότερα το ευρύτερο οικογενειακό περιβάλλον, γεγονός που διασφαλίζει σε κάποιο βαθμό την επιτυχία του προγράμματος. Η καθιέρωση Ημέρας Ανάγνωσης Παραμυθιού είναι ιδιαίτερα εύστοχη.
- Στο πεδίο “Αναγκαιότητα-Στόχοι” αναφέρετε ο εκσυγχρονισμός της υπάρχουσας δανειστικής βιβλιοθήκης, ωστόσο στο πεδίο “Ενέργειες & Χρονοδιάγραμμα” δεν έχετε συμπεριλάβει κάποιες δράσεις που σχετίζονται με τον στόχο του εκσυγχρονισμού και εμπλουτισμού.
- Οι στόχοι είναι ρεαλιστικοί και συνδεδεμένοι με τις ενέργειες που έχετε σχεδιάσει. Θα μπορούσατε να εξετάσετε και την περίπτωση της δημιουργίας και αξιοποίησης ψηφιακής βιβλιοθήκης, στην περίπτωση που κρίνετε ότι θα βρείτε πρόσφορο έδαφος για την εφαρμογή της στο οικογενειακό περιβάλλον των παιδιών (εναλλακτικά μπορείτε να το εξετάσετε ως συνέχεια την επόμενη σχολική χρονιά).
- Για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης με νέους τίτλους μπορείτε να εξετάσετε και την περίπτωση να απευθυνθείτε σε κάποιο ίδρυμα (πχ Ίδρυμα Μελά, Library4all).
- Τέλος, μπορείτε να εξετάσετε την περίπτωση εμπλουτισμού της βιβλιοθήκης με τίτλους που απευθύνονται σε γονείς και στο γονεϊκό τους ρόλο (θα μπορούσε

να συνεχιστεί με την προσθήκη αυτή την επόμενη σχολική χρονιά).

Καλή επιτυχία!

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Η γωνιά της Βιβλιοθήκης του Νηπιαγωγείου μας έχει διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε το παιδί να μπορεί να καθετα αναπαυτικά και να αποφορτίζεται από την ένταση που του έχουν δημιουργήσει άλλα κέντρα ενδιαφέροντος. Εκεί μπορεί να ξεφυλλίσει ένα βιβλίο και να το «διαβάσει» βλέποντας τις εικόνες του. Στο τραπεζάκι γραφής και ζωγραφικής δίπλα στην βιβλιοθήκη υπάρχει μια ποικιλία υλικών (χαρτί, μολύβια, υλικά ζωγραφικής) με τα οποία μπορεί να εκφραστεί καλλιτεχνικά, αλλά και να κάνει προσπάθειες κατάκτησης του γραπτού λόγου. Πάνω και δίπλα από τη βιβλιοθήκη υπάρχουν μεγάλα πλαίσια αναφοράς για τα γράμματα και τους αριθμούς με εικόνες των συμβόλων τους. Η βιβλιοθήκη μας έχει εμπλουτιστεί με καινούρια βιβλία (από χρήματα της Σχολικής Επιτροπής αλλά και από δωρεές γονέων κυρίως της περυσινής χρονιάς). Πίσω από κάθε βιβλίο βρίσκεται σε πλαστικοποιημένη διαφάνεια η φωτοτυπία του εξώφυλλου του. Με τη βοήθεια του ειδικά διαμορφωμένου πίνακα αναφοράς το παιδί μπορεί να επιλέξει το βιβλίο της αρεσκείας του ανάλογα με το περιεχόμενο (χρωματιστά αυτοκόλλητα κυκλικά σχήματα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο είδος βιβλίου τοποθετήθηκαν σε κάθε βιβλίο π.χ για τη Μυθολογία θαλασσί χρώμα). Με τη βοήθεια αυτού του πίνακα και της πλαστικοποιημένης διαφάνειας τα βιβλία τοποθετούνται πάντα στη σωστή θέση στη Βιβλιοθήκη.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Ενημερώθηκαν εκπαιδευτικοί , μαθητές και γονείς για την ταυτότητα του Σχεδίου Δράσης. Μαθητές και Εκπαιδευτικοί συναποφάσισαν τους "κανόνες συμπεριφοράς" προς το βιβλίο οι οποίοι εικονογραφήθηκαν από τα παιδιά και αναρτήθηκαν δίπλα στη βιβλιοθήκη. Σε συνεργασία με τα νήπια διαμορφώθηκε το έντυπο που θα συνοδεύει το προς δανεισμό βιβλίο με ευδιάκριτα και επαρκή πλαίσια τόσο για να γίνεται καταγραφή των στοιχείων του βιβλίου (τίτλος, εικονογράφος, εκδότης), όσο και η αποτύπωση των εντυπώσεών τους (ζωγραφική της αγαπημένης σκηνής), αλλά και η αξιολόγησή του (χαρούμενη, ουδέτερη, λυπημένη φατσούλα). Με χρήματα της σχολικής επιτροπής αγοράστηκαν πάνινες τσάντες τις οποίες φιλοτέχνησαν τα παιδιά για να μεταφέρουν στο σπίτι τα βιβλία. Από τις αρχές Δεκεμβρίου 2023 ξεκίνησε να λειτουργεί η δανειστική βιβλιοθήκη. Κάθε παιδί επέλεγε το βιβλίο της αρεσκείας του και στο έντυπο της "ταυτότητας" του βιβλίου που υπήρχε στην πρώτη σελίδα, σημείωνε το όνομά του και την ημερομηνία δανεισμού και το τοποθετούσε στην πλαστικοποιημένη φωτοτυπία του εξώφυλλου ώστε να γνωρίζουμε πάντα ποιο νήπιο έχει δανειστεί τον κάθε τίτλο. Ημέρα δανεισμού βιβλίων ορίστηκε η Παρασκευή και επιστροφής τους στο νηπιαγωγείο με παρουσίαση των εντυπώσεών τους από την ανάγνωση, η Δευτέρα. Παράλληλα στην τάξη ξεκινήσαμε την ανάγνωση πολλών και διαφορετικών ειδών κειμένων παιδικής λογοτεχνίας (κλασικά παραμύθια, βιβλία γνώσεων, μύθους , σύγχρονα παιδικά βιβλία, ποιήματα κτλ). Κάποια από αυτά αφορούσαν στις θεματικές ενότητες του Νηπιαγωγείου, τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων, τα επίσημα προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων, ενώ κάποια άλλα διαβάστηκαν για αισθητική απόλαυση και ψυχαγωγία. Εκτός από τα έντυπα βιβλία, αξιοποιώντας τις Νέες Τεχνολογίες, τη ρομποτική με το μελισσάκι bee bot, τον Η/Υ και το διαδραστικό πίνακα της τάξης, τα παιδιά γνώρισαν ψηφιακά και ηλεκτρονικά βιβλία και εντυπωσιάστηκαν τόσο από την ίδια την ιστορία τους όσο και από τη δύναμη της εικόνας και της αφήγησής τους. Ανάλογα με το περιεχόμενο των βιβλίων, τη σύνδεσή τους με το Αναλυτικό Πρόγραμμα, αλλά και με τα ενδιαφέροντα των παιδιών επικεντρωθήκαμε σε ορισμένα από αυτά περισσότερο και τα επεξεργαστήκαμε με ερωτήσεις κατανόησης, κρίσεως, αναδιηγήσεις, δραματοποιήσεις, εικαστικές αποτυπώσεις, χειροτεχνίες ή συνοδευτικές δραστηριότητες γλώσσας και μαθηματικών. Το υλικό που παρήχθη για κάθε βιβλίο χωριστά, τοποθετήθηκε στους φακέλους εργασιών των παιδιών για τη φιλιαναγνωσία, ενώ τρισδιάστατες χειροτεχνίες και κατασκευές δόθηκαν στους μαθητές μετά την ολοκλήρωση της διδακτικής

αξιοποίησης κάθε βιβλίου. Τον Ιανουάριο το νηπιαγωγείο πραγματοποίησε εκπαιδευτική επίσκεψη στη Βιβλιοθήκη Κοραή Χίου. Τα νήπια ξεναγήθηκαν στους χώρους της Βιβλιοθήκης, έμαθαν για τη δυνατότητα δανεισμού βιβλίων, τους κανόνες που διέπουν τον δανεισμό, παρατήρησαν διάφορα είδη βιβλίων και χειρόγραφα σε προθήκες. Παρατηρώντας και ερμηνεύοντας στοιχεία από το άγαλμα που κοσμεί την είσοδο της βιβλιοθήκης, αλλά και ζωγραφικούς πίνακες στους τοίχους των αιθουσών, έμαθαν για τη ζωή και την ιστορία του Κοραή, ενώ παράλληλα συμμετείχαν σε ομαδοσυνεργατικές βιωματικές δραστηριότητες καλλιέργειας της αγάπης προς το βιβλίο. Με τις οικογένειές τους στη συνέχεια, επισκέπτονταν την βιβλιοθήκη για να δανειστούν βιβλία. Από τις αρχές Φεβρουαρίου ως τέλος Μαΐου, οι γονείς συμμετείχαν ενεργά στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης. Καθιερώθηκε η "Ημέρα Αναγνώστη", κάθε Πέμπτη την πρώτη διδακτική ώρα του ωρολόγιου προγράμματος. Οι γονείς με την βοήθεια του παιδιού τους και την δική μας συμβολή, επέλεγαν και παρουσίαζαν το αγαπημένο τους παραμύθι. Στη συνέχεια ακολουθούσε η επεξεργασία του με ερωτήσεις κατανόησης και δραστηριότητες διαδραστικές (δραματοποίηση - κουκλοθέατρο) , κατασκευές (δακτυλόκουκλες, μακέτες), φύλλο εργασίας (ζωγραφική αποτύπωση μιας σκηνής της ιστορίας), ή ομαδικές (αφίσα, κολλάζ). Στην ολοκλήρωση του σχεδίου δράσης γνώρισαν διαδικτυακά συγγραφέα γνωστού εκδοτικού οίκου, η οποία απάντησε σε ερωτήσεις σχετικά με τη δουλειά της και το πώς εμπνέεται για να γράψει μια ιστορία. Απόλαυσαν την αφήγηση της ιστορίας και έπαιξαν μαζί της παιχνίδι αινιγμάτων για να βρουν κούκλες - ήρωες του παραμυθιού που ήταν κρυμμένοι σε διάφορα σημεία της τάξης.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Το Σχέδιο δράσης, οι στόχοι, οι ενέργειες υλοποίησής του καθώς και ο άξονας στον οποίο κατατίθεται αφορούν κυρίως στην ενίσχυση της φιλαναγνωσίας των μαθητών. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανατροφοδοτικά σχόλια της Σ.Ε. κρίθηκε απαραίτητη η αλλαγή στον τίτλο του ώστε αυτός να συνάδει τόσο με τον σχεδιασμό όσο και με την υλοποίησή του.

Ο τίτλος του σχεδίου δράσης αναδιατυπώνεται ως εξής :

Τίτλος : Φιλαναγνωσία - Βιβλίο, φίλος για μια ζωή.

Άξονας : Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση.

Αποτελέσματα της Δράσης

Το Σχέδιο Δράσης αγκαλιάστηκε από όλους τους εμπλεκόμενους, (μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς). Τα αποτελέσματα των δράσεων ήταν η εμφανής αύξηση της επισκεψιμότητας στη γωνιά της Βιβλιοθήκης, η καθημερινή "αναγνώση " βιβλίων από τα παιδιά, ο συνδυασμός "ανάγνωσης " και γραφής ή και ζωγραφικής.

Το Σχέδιο Δράσης που εκπονήθηκε είχε ως στόχο την υποστήριξη του εγγραμματισμού των παιδιών μέσα από δημιουργικές πρακτικές, οι οποίες βοήθησαν τους μαθητές στην ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας και στη σταδιακή εδραίωση μιας φιλικής σχέσης με το βιβλίο ως βάση για την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους.

Οι μαθητές ήρθαν σε επαφή με διαφορετικά είδη βιβλίων παιδικής λογοτεχνίας τόσο σε μορφή, όσο και σε περιεχόμενο και έμαθαν για την ιστορία του βιβλίου και την τέχνη της βιβλιοδεσίας. Έγιναν οι ίδιοι βιβλιοδέτες και συγγραφείς, καθώς συνέθεσαν και έδωσαν το δικό τους ατομικό βιβλίο/ παραμύθι, αλλά και το συνεργατικό έργο "Παραμυθοσαλάτα του 12ου Νηπιαγωγείου Χίου" αποφασίζοντας παράλληλα για τη μορφή, το είδος, το περιεχόμενο, αλλά και την εικαστική επιμέλειά τους. Ανέπτυξαν τον γλωσσικό, τον οπτικό και λογοτεχνικό γραμματισμό τους. Συνεργάστηκαν σε ομάδες και ενίσχυσαν δεξιότητες άλλων μαθησιακών περιοχών του Αναλυτικού προγράμματος (Γλώσσα, Μαθηματικά, Τέχνες και Πολιτισμός, ΤΠΕ, Φυσικές Επιστήμες, Κοινωνική και Προσωπική Ανάπτυξη).

Από τις συνεντεύξεις με τους γονείς και τις απαντήσεις τους στο τελικό ερωτηματολόγιο, εξάγουμε το

συμπέρασμα ότι το συγκεκριμένο Σχέδιο Δράσης αγαπήθηκε από τα παιδιά, βελτίωσε τις γλωσσικές τους ικανότητες, καλλιέργησε τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους, ενίσχυσε την αυτοπεποίθησή και την ενσυναίσθησή τους συμβάλλοντας στη βελτίωση της επικοινωνίας και συνεργασίας με τους άλλους. Τα παιδιά εκτίμησαν το βιβλίο, το σεβάστηκαν, κατανόησαν το ρόλο του και απέκτησαν "συμπεριφορά αναγνώστη".

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Η ενεργός εμπλοκή των γονέων και γενικότερα του ευρύτερου οικογενειακού περιβάλλοντος, βοήθησε σε μεγάλο βαθμό την επιτυχία του προγράμματος. Η καθιέρωση Ημέρας Ανάγνωσης Παραμυθιού και οι συνοδευτικές δράσεις φιλαναγνωσίας που συναποφασίζονταν από τους εκπαιδευτικούς με τους αναγνώστες -γονείς, κράτησαν αμείωτο το ενδιαφέρον των μαθητών, ενώ ενίσχυσαν το αίσθημα της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και προήγαγαν τη συνεργασία οικογένειας και σχολείου. Τα ατομικά έργα, αλλά και το συνεργατικό παραμύθι που παρήχθη συνέβαλλαν στην καλλιέργεια φιλομάθειας, φιλαναγνωσίας, γραμματισμού και εκτίμησης της αξίας της αναγνωστικής διαδικασίας. Η συμμετοχή της σχολικής μας μονάδας στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Βιβλιοθήκης Κοραή Χίου "Μικρός Κοραής" και τα βιωματικά παιχνίδια καλλιέργειας της αγάπης προς το βιβλίο σε συνδυασμό με τη διαδικτυακές δράσεις φιλαναγνωσίας από συγγραφέα γνωστού εκδοτικού οίκου, η οποία επιμόρφωσε τις εκπαιδευτικούς σε θέματα δημιουργικής γραφής, τεχνικές ανάγνωσης και συμβολής της φιλαναγνωσίας ως εργαλείο ενδυνάμωσης της ψυχολογίας των παιδιών.

Η διαμόρφωση της γωνιάς της Βιβλιοθήκης ως ενός χώρου ελκυστικού για τα παιδιά όπου συνδυάζεται με επιτυχία η ανάγνωση των βιβλίων με τη χαλάρωση, την ψυχαγωγία και τη μαθηση. Ο εμπλουτισμός της Βιβλιοθήκης με καινούρια βιβλία. Η αξιοποίηση όλων των πόρων, των μέσων και των εργαλείων διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων του σχεδίου δράσης.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Το θέμα του σχεδίου δράσης ήταν πολυδιάστατο. Οι δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν ήταν πολλές και κάποιες εικαστικές δημιουργίες χρονοβόρες. Η καθιέρωση της Ημέρας Ανάγνωσης και ενθουσίασε τους μαθητές με την εναλλαγή και την ποικιλία προσώπων, τρόπων αφήγησης και δράσης που προσέφερε, δυσκόλεψε σε κάποιο βαθμό την ρουτίνα του νηπιαγωγείου.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Τα παιδιά παρήγαγαν ζωγραφίες, τρισδιάστατες χειροτεχνίες, κατασκευές, εργασίες ατομικές αλλά και ομαδικές (κολάζ - αφίσες), συμπλήρωσαν φύλλα δραστηριοτήτων, σκέφτηκαν, έγραψαν και εικονογράφησαν τα δικά τους ατομικά παραμύθια. Επιπλέον, εργάστηκαν ομαδικά και συνέθεσαν την "Παραμυθοσαλάτα του 12ου Νηπιαγωγείου", ένα συνεργατικό παραμύθι με ανατρεπτική πλοκή και εισαγωγή διακειμενικών ηρώων, στο οποίο κάθε παιδί συνέβαλλε με τη φαντασία και τη δημιουργικότητά του τόσο στην πλοκή (την οποία υπαγόρευσαν στις νηπιαγωγούς) όσο και στην εικονογράφηση. Το ομαδικό αυτό έργο, βιβλιοδέθηκε και στο εξώφυλλό του οι μαθητές έγραψαν τα ονόματα της συγγραφικής ομάδας, τον τίτλο και τις εκδόσεις. Η "Παραμυθοσαλάτα" πέρασε από το σπίτι κάθε παιδιού για να την παρουσιάσει - διαβάσει στους γονείς του και στη συνέχεια έγινε ηχογράφηση και βιντεοσκόπηση της από τις εκπαιδευτικούς καθώς κάθε μαθητής "δίαβαζε" από μία σελίδα της ιστορίας. Το βίντεο που παρήχθη παρουσιάστηκε στους μαθητές όλων των τάξεων του συστεγαζόμενου 4ου Δημοτικού Σχολείου και μέσω Webex στους μαθητές του 2ου και 6ου Νηπιαγωγείου Χίου. Παράλληλα αναρτήθηκε στο ιστολόγιο της σχολικής μονάδας.

Αξιοποιήθηκαν τα βιβλία της βιβλιοθήκης της σχολικής μονάδας, τα βιβλία που διάβασαν οι αναγνώστες - γονείς, ο Η/Υ της τάξης και χρησιμοποιήθηκε το εικαστικό υλικού του σχολείου για κατασκευές.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Πραγματοποιήθηκε επιμόρφωση διάρκειας 15 ωρών το διάστημα Μαρτίου - Απριλίου των δύο νηπαιγωγών της σχολικής μονάδας από συγγραφέα γνωστού εκδοτικού οίκου. Τα θέματα που αναπτύχθηκαν ήταν:

1. Δημιουργική γραφή
2. Οι τεχνικές ανάγνωσης και η δύναμή τους
3. Το παραμύθι ως μέσο προαγωγής και ανάπτυξης της Φιλαναγνωσίας
4. Η Φιλαναγνωσία ως εργαλείο ενδυνάμωσης στην ψυχολογία των παιδιών.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Παρουσίαση του υλικού που παρήχθη από τα παιδιά και αξιολόγηση των θετικών και αρνητικών του σημείων (σχολική κοινότητα).

Αξιοποίηση και εφαρμογή των προτεινόμενων δραστηριοτήτων φιλαναγνωσίας των συγγραφέων σε κάθε μελλοντική ανάγνωση και διδακτική αξιοποίηση κειμένων.

Συνδυασμός ανάγνωσης βιβλίων παιδικής λογοτεχνίας με δραστηριότητες ψηφιακού εγγραμματοσμού.

Συνεργασία με άλλες σχολικές μονάδες μέσω συνεργατικών προγραμμάτων e-twinning.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Επιμορφώσεις που αφορούν στην παιδική λογοτεχνία, την παιδική εικονογράφηση και τη δημιουργική γραφή.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

1. Εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης με τίτλους που απευθύνονται σε γονείς και στο γονεϊκό τους ρόλο και λειτουργία δανειστικής βιβλιοθήκης γι' αυτούς.
2. Δημιουργία ακουστικής βιβλιοθήκης για τους μαθητές με σκοπό την ενίσχυση της αυτονομίας τους ως προς την ανάγνωση του βιβλίου. Η ηχογράφηση των βιβλίων για την ακουστική βιβλιοθήκη μπορεί να πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με τους γονείς, κατόπιν επιμόρφωσής τους από τις εκπαιδευτικούς με στόχο να εμπλουτιστεί η βιβλιοθήκη με νέα βιβλία από πιθανές δωρεές τους καθώς και με διαφορετικές φωνές.
3. Συνεργασίες περισσότερες και πιο στοχευμένες με εξωτερικούς φορείς θα βοηθούσαν επίσης για την πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση και εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης.
4. Τέλος, δυναμικές συνεργασίες με σχολικές μονάδες που πιθανόν υλοποιούν το ίδιο Σχέδιο Δράσης, θα βοηθούσαν ακόμα περισσότερο στη βέλτιστη κατάκτηση των στόχων μέσω της γόνιμης συνεργασίας, ανταλλαγής ιδεών, διδακτικών

προσεγγίσεων και καλών πρακτικών.